

Norges Miljøvernforbund
og Norges Miljøvernforbund Agder fylkeslag
Postboks 593
5806 BERGEN

NVE
nve@nve.no

Bergen 12. oktober 2026

Konsesjonssak 202402420 - Søknad om vannuttak og regulering av Opoftevannet ¹

Norges Miljøvernforbund (NMF) deltok på befaringen til Opoftevannet den 24.10.2026 og har følgende kommentarer og supplerende informasjon.

NMF vil først og fremst understreke viktigheten av slike befaringer, der miljøorganisasjoner og andre berørte sammen med konsesjonsmyndigheten NVE, Agder fylkeskommune, og representanter for de berørte kommunene Farsund og Kvinesdal kan få førstehåndskjennskap til de planene til tiltakshaver direkte ute i terrenget. Det var positivt at NVE tok seg god tid, slik at så mye som mulig av konsekvensene ved flere steder i og i tilknytning til planområdet ble godt belyst. Statsforvalteren i Agder var dessverre fraværende.

I høringsuttalelsene fra NMF og MNF Agder fylkeslag av 05.06.2026 konkluderte NMF med at konsesjonssøknaden med konsekvensutredningen fremstod svært mangelfull på flere viktige temaer og konfliktområder er klart umoden og burde ikke vært innsendt. Befaringen den 24.09.2026 bekreftet dette inntrykket ytterligere og avslørte flere nye svakheter ved konsesjonssøkers planer. I etterkant av befaringen satt vi igjen med betydelig flere ubesvarte spørsmål enn det vi har lagt til grunn for våre tidligere høringssvar i saken.

Søknaden fremstår som grovt umoden og mangelfull. Konsesjonssøker Barings representant sammen med innleide konsulenter fra DNV/Rådgivende Biologer var på flere steder under befaringen usikre på hvordan de i det hele tatt har tenkt de praktiske løsningene og konsekvensen av disse. Det fremstod som Baring ser for seg at den endelige utformingen av flere av de omsøkte tiltak med enkelte og samlede konsekvenser skal utsettes til en senere detaljplan. Som eksempler på dette fremheves spesielt dammen ved utløpet i Strupåna og rørtraséen gjennom Tosåstjødna og nedover langs Tosåsbekken der konsesjonssøker klart fremviste at Baring hadde mindre peiling på hvordan de skulle gjennomføre tiltakene enn de som hadde møtt opp på befaringen. Det fremstod som det aller meste ikke var blitt gjennomtenkt i det hele tatt, inklusive konsekvenser av forskjellige og temmelig løse ad-hoc forslag som ble presentert underveis under befaringen. Fullstendig oppsiktsvekkende.

Dette er en fullstendig uakseptabel tilnærming som med fremlagte konsesjonssøknad med konsekvensutredning ikke på noen måte tilfredsstiller de krav som kreves for å føre en konsesjonssøknad frem til et gyldig vedtak etter fvl. § 17.

¹ NVE - Konsesjonssak <https://www.nve.no/konsesjon/konsesjonssaker/konsesjonssak?id=9282&type=V-2>

Norges Miljøvernforbund

Hovedkontor:

Postboks 593
5806 BERGEN
Skuteviksboder 24
Bank: 9521.05.71982
Internett: www.nmf.no

Tlf: 55 30 67 00
Faks: 55 30 67 01

Org.nr. 871 351 082 MVA
Epost: nmf@nmf.no

Region Sør / Øst

Postboks 9261
Grønland
0134 OSLO
Tlf: 55 30 67 00
Epost: oslo@nmf.no

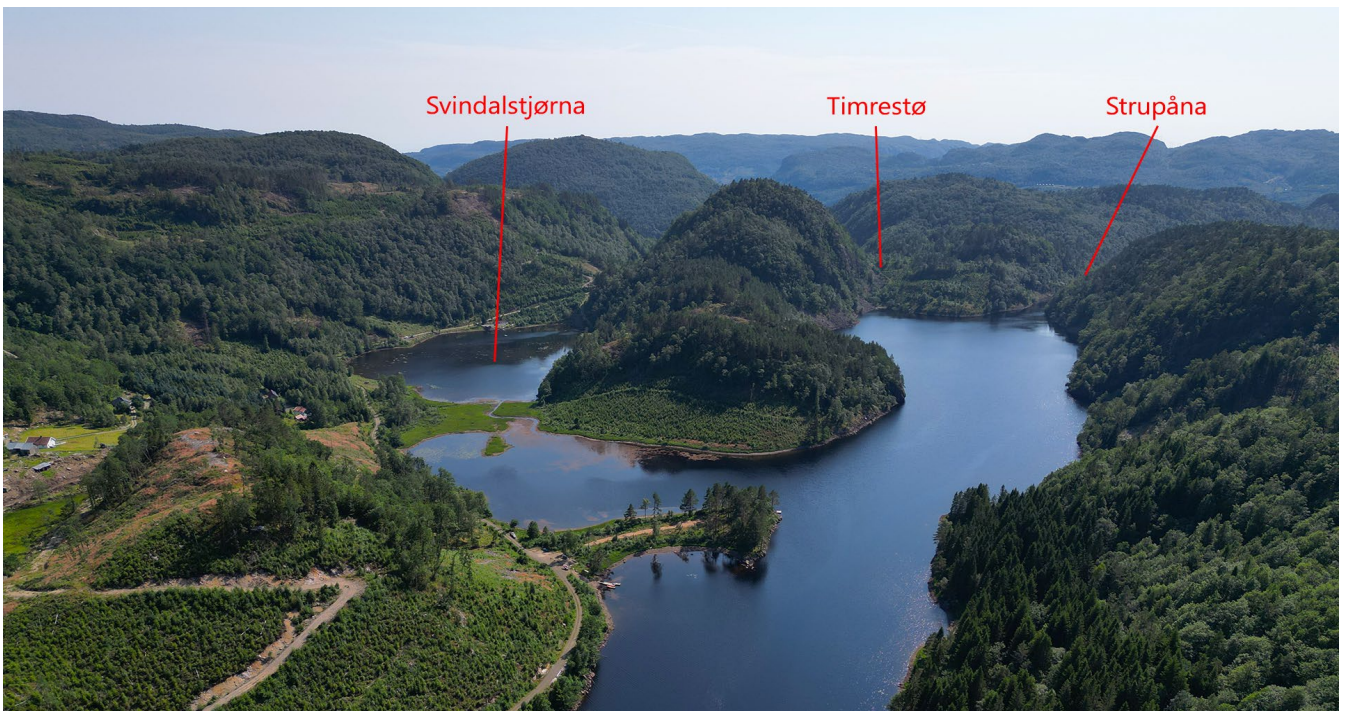
Region Nord-Norge

Postboks 446
9255 TROMSØ
Tlf: 913 57 125
Epost: nord@nmf.no

Opoftevannet retning nord sett fra Børshammaren. Svindalstjørna til høyre. Øverst: Barings landbaserte oppdrettsanlegg i Lundevågen, Farsund – Begge bilder: NMF (14.07.2026)

Opoftevannet retning sør. – Foto: NMF (14.07.2026)

Norges Miljøvernforbund

Hovedkontor:

Postboks 593 Tlf: 55 30 67 00

5806 BERGEN Faks: 55 30 67 01

Skuteviksboder 24

Bank: 9521.05.71982

Internett: www.nmf.no

Org.nr. 871 351 082 MVA

Epost: nmf@nmf.no

Region Sør / Øst

Postboks 9261

Grønland

0134 OSLO

Tlf: 55 30 67 00

Epost: oslo@nmf.no

Region Nord-Norge

Postboks 446

9255 TROMSØ

Tlf: 913 57 125

Epost: nord@nmf.no

Omsøkt rørtrasé. Timrestø og Opoftevannet bak åskammen oppe til høyre i bildet. – Foto: NMF (24.09.2026)

Anleggsvei og rørtrasé ved Timrestø

Baring hevdet under befaringen at en skulle benytte eksisterende traktorvei med maks 4-5 meters bredde i denne delen av planområdet til anleggsvei og rørtrasé. Representant fra NVE opplyste at det ikke var uvanlig at en behøvde ca 20-25 meter bredde under anleggsperioden for samlet arealbehov til anleggsvei, rørtrasé og massehåndtering, noe Barings representant virket noe ukjent med og mente fremdeles at de ikke behøvde stort mer enn de 4-5 metrene han hadde opplyst.

Norges Miljøvernforbund

Hovedkontor:

Postboks 593 Tlf: 55 30 67 00
5806 BERGEN Faks: 55 30 67 01

Skuteviksboder 24

Bank: 9521.05.71982 Org.nr. 871 351 082 MVA
Internett: www.nmf.no Epost: nmf@nmf.no

Region Sør / Øst

Postboks 9261
Grønland
0134 OSLO
Tlf: 55 30 67 00
Epost: oslo@nmf.no

Region Nord-Norge

Postboks 446
9255 TROMSØ
Tlf: 913 57 125
Epost: nord@nmf.no

Strupåna ved utløpet av Opoftevannet der Baring ønsker reguleringsdammen. – Foto: NMF (24.09.2026)

Damanlegg i Strupåna ved utløpet av Opoftevannet

Dette var i tillegg til nedløpet langs Tosåsbekken den dårligst planlagte av alle planene ved dette prosjektet.

Utfordringen er at Baring ønsker en reguleringshøyde på 1,2 meter uten å ha gjennomtenkt hvordan dette skulle gjøres i praksis. Under befaringen ble vi presentert for Barings planer om å bygge en dam ca 80 meter i skaret nedenfor (steinen) der elva starter i dag. Dette vil i praksis bety en 10-15 meter høy dam der deler av skaret settes under vann.

Utfordringen er at landskapet på begge sider består av ur med grov stein, også utover i selve Opoftevannet. For å få denne tett kreves store inngrep der en må grave dypt nedover på begge sider mot fast fjell for å få en tett dam. Barings representant hadde ingen formening om hvor dypt de eventuelt måtte grave, og følgelig heller ikke hvor stort inngrep som må til for å sikre en tett dam. En av grunnene til at et inngrep med ukjent dybde vil medføre et betydelig inngrep i slik ur, er at sikringen av uren over under anleggsperioden blir utrolig utfordrende for å hindre ras, eller at en må fjerne såpass mye av ura på begge sider at en på denne måten klarer å sikre sidene. Med ukjent dybde til fast fjell på begge sider medfører dette en betydelig ukjent konsekvens for landskapet og for naturmangfoldet.

Norges Miljøvernforbund

Hovedkontor:

Postboks 593
5806 BERGEN

Skuteviksboder 24
Bank: 9521.05.71982
Internett: www.nmf.no

Tlf: 55 30 67 00
Faks: 55 30 67 01

Org.nr. 871 351 082 MVA
Epost: nmf@nmf.no

Region Sør / Øst

Postboks 9261
Grønland
0134 OSLO

Tlf: 55 30 67 00
Epost: oslo@nmf.no

Region Nord-Norge

Postboks 446
9255 TROMSØ

Tlf: 913 57 125
Epost: nord@nmf.no

Ved utløpet av Opoftevannet rett ovenfor begynnelsen av Strupåna. – Foto: NMF (24.09.2026)

Under befaringen opplyste Barings representant at de har planlagt anleggsveien ned gjennom ura bak i bildet. Samtidig ble det også opplyst at de planla en midlertidig dam over vannet omtrent der båtene ligger som skal holde på vannet i anleggsperioden. Som ved den permanente dammen er det også her dyp ur på begge sider av vannet med ukjent dyp ned til fast fjell, slik at også ved bygging av en midlertidig dam må en grave dypt ned i bunnen og på begge sider for å sikre tett dam, noe som også her vil medføre betydelige inngrep i landskapet på begge sider av vannet.

Heller ikke her hadde konsesjonssøker tenkt noe særlig godt gjennom tiltaket, og det hele fremstod på «kanskje»- og «muligens»-stadiet.

På spørsmål om hvordan konsesjonssøker ville løse behovet for opp- og nedvandring av ål (Sterkt truet EN)² hadde Baring ingen forslag til løsning, og spesielt ikke i forbindelse med planlagt dam ca 80 meter nedstrøms steinen i begynnelsen av Strupåna, som fort kan bli 10-15 meter høy. I KU er dette presentert som et plastrør (åleleder) på minst 10 cm diameter med kneledd i høyde LRV som kobles på et nytt rør tilkoblet en flottør. Dersom høyden på demning blir så høy som Barings representant antydte vil det bli et veldig langt rør med stort fall dersom det er denne løsningen Baring ser for seg. Dette kan neppe være noen god løsning i forhold til dette «svevende usikre» damprosjektet.

² <https://lister.artsdatabanken.no/rodliste/forarter/2021/1381>

Norges Miljøvernforbund

Hovedkontor:

Postboks 593
5806 BERGEN
Skuteviksboder 24
Bank: 9521.05.71982
Internett: www.nmf.no
Tlf: 55 30 67 00
Faks: 55 30 67 01
Org.nr. 871 351 082 MVA
Epost: nmf@nmf.no

Region Sør / Øst

Postboks 9261
Grønland
0134 OSLO
Tlf: 55 30 67 00
Epost: oslo@nmf.no

Region Nord-Norge

Postboks 446
9255 TROMSØ
Tlf: 913 57 125
Epost: nord@nmf.no

På spørsmål fra flere om hvordan konsesjonssøker ville løse behovet for nedvandring av ørret som både er svært viktig for ørretbestanden nedstrøms Opoftevannet ned til Åpta, og ikke minst for bestand og alders/størrelsesfordeling i selve Opoftevannet og i vassdraget oppstrøms Opoftevannet dersom utvandring av ørret nedover Strupåna blir hindret, hadde Baring heller ingen svar på. Å stenge av for fiskevandring nedover i vassdraget vil få store økologiske konsekvenser som tiltakshaver ikke hadde tenkt på eller hadde noen svar på hvordan de hadde tenkt å løse.

Steinen ved utløpet av Opoftevannet rett ovenfor begynnelsen av Strupåna. Barings planer, som presentert under befaringen er en demning ca 80 meter videre nedover i skaret bak steinen. – Foto: NMF (24.09.2026)

Som en kan se på bildet ovenfor er det grov ur på begge sider av skaret, og berget er i tillegg kraftig oppsprukket, slik at det vil medføre enorme inngrep å bygge en dam her, uansett om den bygges ved steinen eller ca 80 meter nedstrøms i skaret.

Plassering av demning ca 80 meter nedstrøms steinen var omtrentlig og kunne godt være lengre nedover. Barings representant opplyste først ca 100-150 meter, men dette ble etter hvert korrigert til ca 80 meter av grunneier. Problemet var bare det at Baring ikke hadde noen som helst anelse om hvor langt nedover i skaret de måtte bygge dammen for å komme rimelig greit til fast fjell under ura, og det var dette som ville være avgjørende for dammens endelige plassering. Ved en gjennomgang nedover langs skaret var det lite tegn til at noen steder hadde mindre ur og kortere dybde til fast fjell. Egentlig ganske utrolig at Baring med innleide konsulenter fra DNV/Rådgivende Biologer ikke har

Norges Miljøvernforbund

Hovedkontor:

Postboks 593
5806 BERGEN

Skuteviksboder 24
Bank: 9521.05.71982
Internett: www.nmf.no

Tlf: 55 30 67 00
Faks: 55 30 67 01

Org.nr. 871 351 082 MVA
Epost: nmf@nmf.no

Region Sør / Øst

Postboks 9261
Grønland
0134 OSLO
Tlf: 55 30 67 00
Epost: oslo@nmf.no

Region Nord-Norge

Postboks 446
9255 TROMSØ
Tlf: 913 57 125
Epost: nord@nmf.no

planlagt eller utredet ønsket løsning noe bedre enn «omtrent», «cirka» eller «kanskje».

Landskapet nedover skaret langs Strupåna er preget av grov ur på begge sider av elva langs store deler av strekket. Plassering av demning ca 80 meter nedstrøms steinen var omtrentlig og kunne godt være lengre nedover. Barings representant opplyste først ca 100-150 meter. – Foto: NMF (24.09.2026)

Norges Miljøvernforbund

Hovedkontor:

Postboks 593
5806 BERGEN
Skuteviksboder 24
Bank: 9521.05.71982
Internett: www.nmf.no

Tlf: 55 30 67 00
Faks: 55 30 67 01
Org.nr. 871 351 082 MVA
Epost: nmf@nmf.no

Region Sør / Øst

Postboks 9261
Grønland
0134 OSLO
Tlf: 55 30 67 00
Epost: oslo@nmf.no

Region Nord-Norge

Postboks 446
9255 TROMSØ
Tlf: 913 57 125
Epost: nord@nmf.no

Ved utløpet av Opoftevannet rett ovenfor begynnelsen av Strupåna. Anleggsvei er planlagt ned ura til venstre og midlertidig dam tvers over omtrent på samme sted. – Foto: NMF (24.09.2026)

Norges Miljøvernforbund

Hovedkontor:

Postboks 593
5806 BERGEN
Skuteviksboder 24
Bank: 9521.05.71982
Internett: www.nmf.no

Tlf: 55 30 67 00
Faks: 55 30 67 01

Org.nr. 871 351 082 MVA
Epost: nmf@nmf.no

Region Sør / Øst

Postboks 9261
Grønland
0134 OSLO
Tlf: 55 30 67 00
Epost: oslo@nmf.no

Region Nord-Norge

Postboks 446
9255 TROMSØ
Tlf: 913 57 125
Epost: nord@nmf.no

Videre nedover fra utløpet av Opoftevannet. Steinen ved begynnelsen av Strupåna helt nede til venstre i bildet. Planlagt reguleringsdam ca 80 meter (eller 100-150 meter?) i skaret nedenfor steinen. – Foto: NMF (24.09.2026)

Norges Miljøvernforbund

Hovedkontor:

Postboks 593
5806 BERGEN
Skuteviksboder 24
Bank: 9521.05.71982
Internett: www.nmf.no

Tlf: 55 30 67 00
Faks: 55 30 67 01

Org.nr. 871 351 082 MVA
Epost: nmf@nmf.no

Region Sør / Øst

Postboks 9261
Grønland
0134 OSLO
Tlf: 55 30 67 00
Epost: oslo@nmf.no

Region Nord-Norge

Postboks 446
9255 TROMSØ
Tlf: 913 57 125
Epost: nord@nmf.no

Ved utløpet av Opoftevannet rett i overgangen til begynnelsen av Strupåna. – Foto: NMF (24.09.2026)

Norges Miljøvernforbund

Hovedkontor:

Postboks 593
5806 BERGEN
Skuteviksboder 24
Bank: 9521.05.71982
Internett: www.nmf.no

Tlf: 55 30 67 00
Faks: 55 30 67 01

Org.nr. 871 351 082 MVA
Epost: nmf@nmf.no

Region Sør / Øst

Postboks 9261
Grønland
0134 OSLO
Tlf: 55 30 67 00
Epost: oslo@nmf.no

Region Nord-Norge

Postboks 446
9255 TROMSØ
Tlf: 913 57 125
Epost: nord@nmf.no

Viktig våtmarks- og grundtvannsområde i nordre enden av Opoftevannet. – Foto: NMF (14.07.2026)

Omsøkt reguleringshøyde 1,2 meter i Opoftevannet

Omsøkt reguleringshøyde 1,2 meter i Opoftevannet vil få dramatiske konsekvenser i selve vatnet, og da spesielt i de viktige grundtvanns- og våtmarksområdene i begge ender. Dette spesielt fordi magasinering og uttapping gjerne vil komme på unaturlige tider av året i forhold til naturlige årstidsvariasjoner. Ikke minst også, fordi disse unormale vannstandsendingene risikerer å vesentlig forsterke naturlige ekstremsituasjoner, spesielt i tørkeperioder.

Problemet for våtmarksområdene er at disse vil kunne påregnes å bli satt under vann i hekkeperioden, og dermed gjøre dette vatnet uegnet som hekkeområder for våtmarksarter. I tillegg kan naturlig vegetasjon bli ødelagt og dø ut dersom de settes under vann i lengre perioder i vekstsesongen, eller tørkes ut ved langvarig senket vannstand. Vegetasjon som dør ut i reguleringssonen vil dermed kunne medføre utvasking av jordsmonn da det ikke lengre vil være røtter som binder jorda, om vegetasjonen skulle ta skade av reguleringen. Dette vil også kunne gi store konsekvenser for produksjonen av insekter, og dermed også kunne gi reduserte vekstvilkår for vannets ørretbestand.

Norges Miljøvernforbund

Hovedkontor:

Postboks 593
5806 BERGEN
Skuteviksboder 24
Bank: 9521.05.71982
Internett: www.nmf.no

Tlf: 55 30 67 00
Faks: 55 30 67 01

Org.nr. 871 351 082 MVA
Epost: nmf@nmf.no

Region Sør / Øst

Postboks 9261
Grønland
0134 OSLO
Tlf: 55 30 67 00
Epost: oslo@nmf.no

Region Nord-Norge

Postboks 446
9255 TROMSØ
Tlf: 913 57 125
Epost: nord@nmf.no

Viktig våtmarks- og grundtvannsområde i den sørlige enden av Opoftevannet. Svindalstjørna i bakgrunnen. – Foto: NMF (14.07.2026)

Opoftevannet retning nord – Foto: NMF (14.07.2026)

Norges Miljøvernforbund

Hovedkontor:

Postboks 593
5806 BERGEN
Skuteviksboder 24
Bank: 9521.05.71982
Internett: www.nmf.no

Tlf: 55 30 67 00
Faks: 55 30 67 01

Org.nr. 871 351 082 MVA
Epost: nmf@nmf.no

Region Sør / Øst

Postboks 9261
Grønland
0134 OSLO
Tlf: 55 30 67 00
Epost: oslo@nmf.no

Region Nord-Norge

Postboks 446
9255 TROMSØ
Tlf: 913 57 125
Epost: nord@nmf.no

Utløpet av Tosåstjernet med øverste del av Tosåsbekken. Rørstraséen er planlagt nedgravd i ura langs bekken, noe som er umulig å gjennomføre uten betydelige inngrep. – Foto: NMF (24.09.2026)

Rørtrasé gjennom Tosåstjernet og nedover langs Tosåsbekken

Også dette er en utfordring som hverken Baring eller innleide konsulenter fra DNV/Rådgivende Biologer hadde noen svar eller løsning på. Utfordringen her er at det er grov ur og temmelig smalt mellom bekken og ura, noe som vil medføre betydelige inngrep ved nedgraving av rørledning. Dette både fordi det blir vanskelig å sikre ura mot utrasing under anleggsperioden, og fordi en løper en betydelig risiko for å punktere aurløpene under bekken/ura. Dette vil potensielt kunne lede vannet bort fra bekkens naturlige løp med betydelig skade for vannstanden. I tillegg vil en få store problemer med å flytte anleggsmaskiner over på andre siden uten å skade dagens vannløp, og en vil i tillegg også ha store utfordringer med plass til massehåndtering samt med avrenning av fínsedimenter nedover bekken i anleggsperioden. Det er i tillegg også ganske store steiner i ura rett ved siden av bekken, så en må også påregne sprenging like inntil dagens bekkeløp.

Under befaringen ble det stilt spørsmål om hvorfor de ikke hadde planlagt å legge rørgaten under veien, men her er utgangspunktet at det i dag er store restriksjoner på arbeid på veien, også dette på grunn av nærheten til bekkeløpet. Dersom en skulle benytte dagens vei til rørtrasé må en uansett utvide dagens vei betydelig gjennom anleggsperioden

Norges Miljøvernforbund

Hovedkontor:

Postboks 593
5806 BERGEN
Skuteviksboder 24
Bank: 9521.05.71982
Internett: www.nmf.no

Tlf: 55 30 67 00
Faks: 55 30 67 01

Org.nr. 871 351 082 MVA
Epost: nmf@nmf.no

Region Sør / Øst

Postboks 9261
Grønland
0134 OSLO
Tlf: 55 30 67 00
Epost: oslo@nmf.no

Region Nord-Norge

Postboks 446
9255 TROMSØ
Tlf: 913 57 125
Epost: nord@nmf.no

for å sikre omkjøring og tilstrekkelige arealer til massehåndtering, noe som uansett vil gi betydelige inngrep på den siden. Dessuten vil det bli betydelige utfordringer nedover bekkeløpet pga at dagens vei krysser bekkeløpet litt lengre nede, samt at eksisterende bebyggelse vil legge begrensninger på hvor bredt en kan legge en midlertidig veistrekning gjennom anleggsperioden. Uansett om rørgaten planlegges nedlagt gjennom ura på vestsiden eller i veien på østsiden av bekken, så vil konsekvensene bli dramatiske. Nedre del av bekken (nedstrøms kulvert) er i tillegg viktig gytebekk for sjørøret, noe som vil sette store begrensninger på tiltak i og langs Tosåsbekken.

Tosåsbekken mellom veien og ura i bakgrunnen. – Foto: NMF (24.09.2026)

Norges Miljøvernforbund

Hovedkontor:

Postboks 593
5806 BERGEN

Skuteviksboder 24

Bank: 9521.05.71982

Internett: www.nmf.no

Tlf: 55 30 67 00

Faks: 55 30 67 01

Org.nr. 871 351 082 MVA

Epost: nmf@nmf.no

Region Sør / Øst

Postboks 9261

Grønland

0134 OSLO

Tlf: 55 30 67 00

Epost: oslo@nmf.no

Region Nord-Norge

Postboks 446

9255 TROMSØ

Tlf: 913 57 125

Epost: nord@nmf.no

Svært trange partier på begge sider av Tosåsbekken. – Foto: NMF (24.09.2026)

Norges Miljøvernforbund

Hovedkontor:

Postboks 593
5806 BERGEN
Skuteviksboder 24
Bank: 9521.05.71982
Internett: www.nmf.no

Tlf: 55 30 67 00
Faks: 55 30 67 01

Org.nr. 871 351 082 MVA
Epost: nmf@nmf.no

Region Sør / Øst

Postboks 9261
Grønland
0134 OSLO
Tlf: 55 30 67 00
Epost: oslo@nmf.no

Region Nord-Norge

Postboks 446
9255 TROMSØ
Tlf: 913 57 125
Epost: nord@nmf.no

Vassdraget oppstrøms Åptefossen. – Foto: NMF (24.09.2026)

Sævelandsvatnet der Strupåna renner ut, helt til høyre bak i bildet. Fjellet Børshammaren ca midt i bildet i bakkant, der Opoftevannet har sitt utløp forran dette fjellet. – Foto: NMF (24.09.2026)

Norges Miljøvernforbund

Hovedkontor:

Postboks 593
5806 BERGEN
Skuteviksboder 24
Bank: 9521.05.71982
Internett: www.nmf.no

Tlf: 55 30 67 00
Faks: 55 30 67 01

Org.nr. 871 351 082 MVA
Epost: nmf@nmf.no

Region Sør / Øst

Postboks 9261
Grønland
0134 OSLO
Tlf: 55 30 67 00
Epost: oslo@nmf.no

Region Nord-Norge

Postboks 446
9255 TROMSØ
Tlf: 913 57 125
Epost: nord@nmf.no

Vassdraget nedstrøms Opoftevannet ned til Åptefossen

Som nevnt tidligere er fri utvandring av ørret fra Opoftevannet svært viktig for ørretbestanden og størrelse/alderssammensetning av denne svært viktig. Dersom dagens mulighet for utvandring av ørret nedstrøms Opoftevannet hindres med en reguleringsdam, vil dette få store konsekvenser for bestandene nedstrøms i denne delen av vassdraget.

Det anadrome gyteområdet for sjørret nedenfor Åptafossen, Åpta. Innsnevringen ved brokaret ses der FV4102 krysser elva bak i bildet. – Foto: NMF (24.09.2026)

Gyteområde sjørret nedstrøms Åptefossen

Under befaringen fikk vi en meget grundig gjennomgang fra Roger Blindingsvolden av viktigheten av Åptavassdraget nedstrøms Åptefossen som viktig gyteområde for sjørret. Dette var en viktig gjennomgang fra de momenter han tidligere har påpekt i sin høringsuttalelse til konsejonssøknaden. Grunnet innsnevringen ved FV4102 samt at det praktisk takt ikke er noe tidevannsforskjell av betydning gir tilførselen av vann fra Åptavassdraget tilstrekkelig med ferskvann til at dette er svært gunstig som gyteområde for sjørret. Faktisk er dette det aller viktigste, og nesten eneste funksjonelle gyteområde for sjørret i hele Åptefjorden, noe som gjør den svært viktig for produksjonsevnen til hele sjørretbestanden og kystfisket etter sjørret i hele fjordmassivet utover til Lista.

Norges Miljøvernforbund

Hovedkontor:

Postboks 593
5806 BERGEN
Skuteviksboder 24
Bank: 9521.05.71982
Internett: www.nmf.no

Tlf: 55 30 67 00
Faks: 55 30 67 01

Org.nr. 871 351 082 MVA
Epost: nmf@nmf.no

Region Sør / Øst

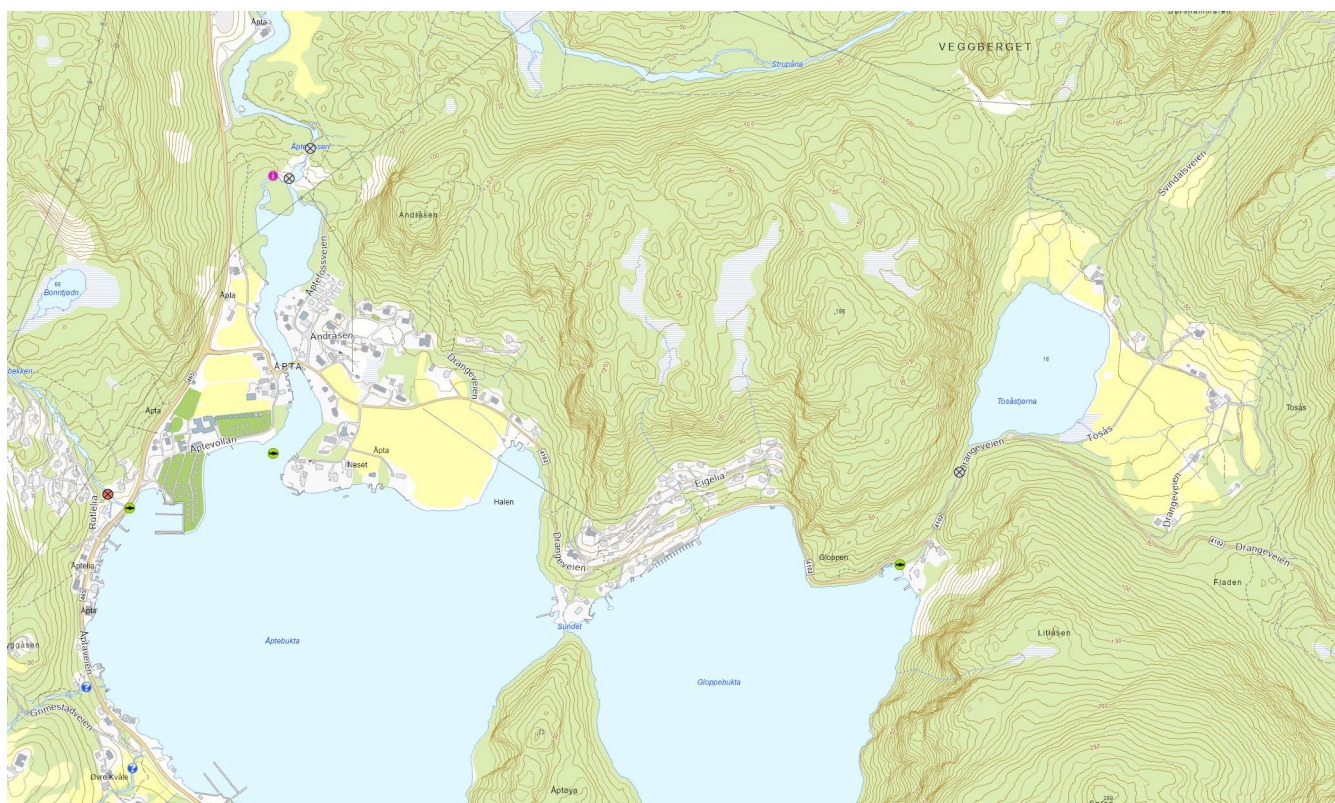
Postboks 9261
Grønland
0134 OSLO
Tlf: 55 30 67 00
Epost: oslo@nmf.no

Region Nord-Norge

Postboks 446
9255 TROMSØ
Tlf: 913 57 125
Epost: nord@nmf.no

Konsekvensene av et vannuttak fra Opoftevannet, slik Baring nå har konsesjonssøkt, vil medføre periodevis redusert vannføring, som spesielt i nedbørsfattige perioder kan føre til saltvannsinntrengning. For egg og yngel av sjørret er dette spesielt kritisk høst- og vinterstid. Spesielt vinterstid kan det periodevis være svært tørre perioder der det tilføres lite ferskvann. Også sommerstid kan det periodevis være svært lav vanntilførsel. Dette er naturlige svingninger som allerede kan føre de viktige gyteområdene inn i en svært kritisk situasjon fra år til år. Det betyr at det ikke er noe å gå på i forhold til et vannuttak som kan forverre denne situasjonen ytterligere til over det kritiske punkt, og med konsekvens at egg og yngel ikke overlever det året.

Agder fylkeskommune: - Oversikt over sjørretbekker i Agder³

Både nedre del av Tosåsbekken og nedre del av Åptavassdraget under Åpta-fossen er dokumenterte sjørretelver.

³ <https://www.arcgis.com/home/item.html?id=1523c2a68ddd446db3582aa01599aec7#overview>

Norges Miljøvernforbund

Hovedkontor:

Postboks 593
5806 BERGEN

Skuteviksboder 24
Bank: 9521.05.71982
Internett: www.nmf.no

Tlf: 55 30 67 00
Faks: 55 30 67 01

Org.nr. 871 351 082 MVA
Epost: nmf@nmf.no

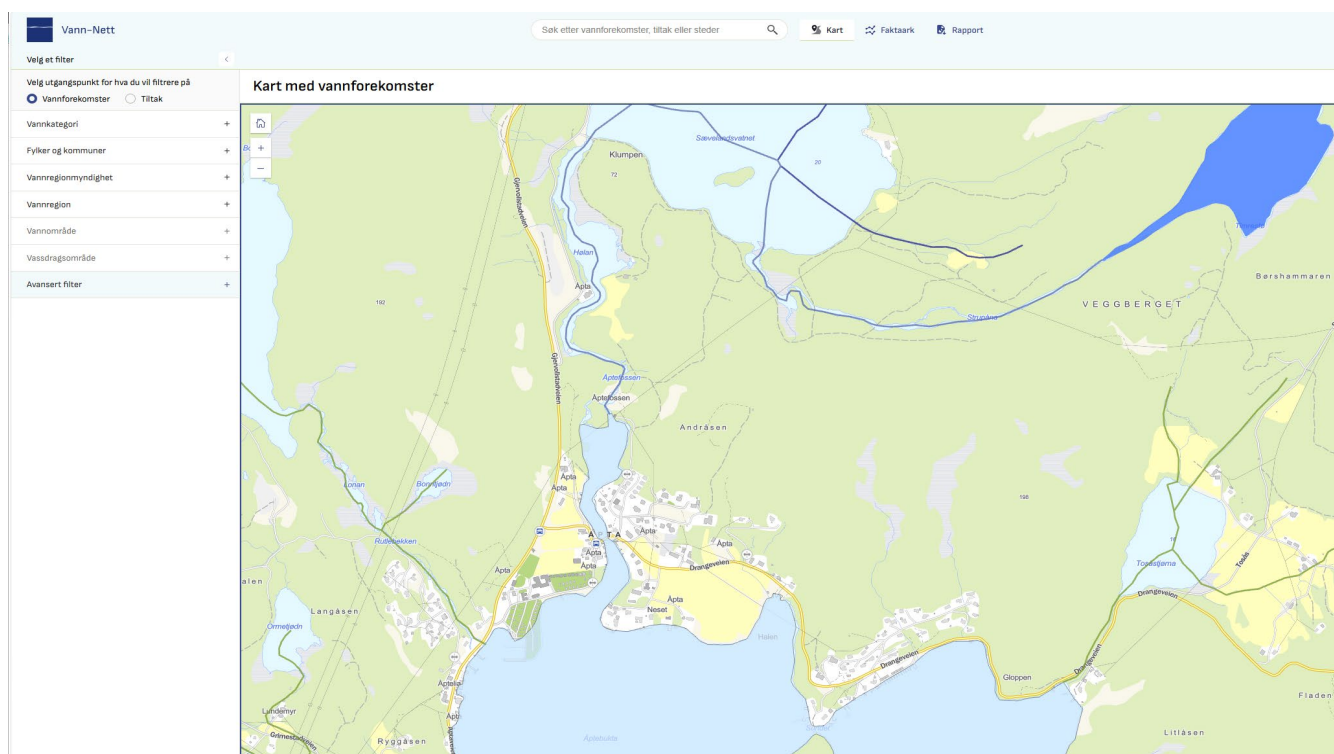
Region Sør / Øst

Postboks 9261
Grønland
0134 OSLO
Tlf: 55 30 67 00
Epost: oslo@nmf.no

Region Nord-Norge

Postboks 446
9255 TROMSØ
Tlf: 913 57 125
Epost: nord@nmf.no

Gyteområdet mellom FV4102 og Åptefossen er feilaktig ført opp som Åptafjorden 0201011000-C i vann-nett

Gyteområde sjørret nedstrøms Åptefossen - feil inndelt vannforekomst i vann-nett

Gyteområdet mellom FV4102 og Åptefossen er feilaktig ført opp som Åptafjorden 0201011000-C i vann-nett, mens Åptavassdraget oppstrøms Åptafossen er oppført som Strupåna 024-475-R. Ettersom dette er en anadrom ferskvanns/brakkvannsstrekning tilhører den klart vannforekomst Strupåna, alternativt egen separat vannforekomst.

NMF vil arbeide for at dette gyteområdet blir oppført i korrekt vannforekomst.

NVE som konsesjonsmyndighet må uansett ta hensyn til eksisterende kunnskapsgrunnlag som ble grundig gjennomgått under befaringen den 24.09.2026 av Roger Blindingsvolden, som dokumenterer at dette er et viktig anadromt gyteområde for sjørret av stor lokal og regional verdi og betydning. Se også lenke til registrerte sjørretbekker i Agder på forrige side.

Norges Miljøvernforbund

Hovedkontor:

Postboks 593
5806 BERGEN

Skuteviksboder 24
Bank: 9521.05.71982
Internett: www.nmf.no

Tlf: 55 30 67 00
Faks: 55 30 67 01

Org.nr. 871 351 082 MVA
Epost: nmf@nmf.no

Region Sør / Øst

Postboks 9261
Grønland
0134 OSLO
Tlf: 55 30 67 00
Epost: oslo@nmf.no

Region Nord-Norge

Postboks 446
9255 TROMSØ
Tlf: 913 57 125
Epost: nord@nmf.no

Befaringen fortsatte fra utløpet ved Strupåna med båt til Svindal. – Foto: NMF (24.09.2026)

Barings store paradoks: – yngel og smoltproduksjon i Farsund kan drepe egg og sjørretyngel i Åptevassdraget..!!!

Det paradoksale (med tanke på gyteområdet under Åptefossen) blir derfor at Barings argument om at de trenger ferskvann fra Opoftevannet for å også kunne produsere yngel- og smoltstadiet ved anlegget sitt i Farsund, som en direkte konsekvens risikerer å ta bort ferskvannstilførselen til sjørretens viktigste gyteområde i Åptefjorden, slik at egg og yngel der risikerer saltvannsinntrenging og død.

Samlet reduksjon av gytebekker rundt Åptefjorden de siste 40 årene krever at verdien av det viktige gyteområdet under Åptefossen vektas ekstra sterkt.

Norges Miljøvernforbund

Hovedkontor:

Postboks 593
5806 BERGEN
Skuteviksboder 24
Bank: 9521.05.71982
Internett: www.nmf.no

Tlf: 55 30 67 00
Faks: 55 30 67 01

Org.nr. 871 351 082 MVA
Epost: nmf@nmf.no

Region Sør / Øst

Postboks 9261
Grønland
0134 OSLO
Tlf: 55 30 67 00
Epost: oslo@nmf.no

Region Nord-Norge

Postboks 446
9255 TROMSØ
Tlf: 913 57 125
Epost: nord@nmf.no

Konklusjon og krav

Norges Miljøvernforbund (NMF) stiller seg svært negativ til omsøkte planer om vannuttak og oppdemming av Opoftevannet og krever fremlagte konsesjonssøknad avslått. Kunnskapsmangler og prosjektets umodenhet som NMF påpekte i høringsrunden ble ytterligere forsterket, og flere nye spørsmål ble avdekket under befaringen den 24.09.2026.

I høringsuttalelsen vår reagerte vi spesielt på at Baring ved innleide konsulenter fra DNV/Rådgivende biologer hadde satt alle konsekvensene til (0) «Ubetydelig», Ferskvannsressurser «Positiv (+), Brukerinteresser «Ubetydelig» (0) til positiv (+), og Samfunnsmessige virkninger «Positiv (+). En kan oppriktig lure på hvilken planet disse befinner seg på. De aller fleste stedene vi var på under befaringen ble det åpenbart at konsekvensene vil bli betydelige til flere steder av dramatisk negativ karakter, og flere steder visste ikke engang konsesjonssøker hvordan de skulle løse det i praksis.

Baring /Uglands ved innleide konsulenter fra DNV/Rådgivende biologer fremhevet selv på side 100 i konsesjonssøknaden; «*Kunnskapsgrunnlaget for naturmangfoldet på land vurderes som mangelfullt. Det er derfor valgt å gjennomføre feltundersøkelser (naturtype- og artskartlegging) etter gjeldende veileder.*»⁴

DNV/Rådgivende Biologer gjør et stort poeng i sin vurdering av innkomne høringssvar at NMF har fremhevet nettopp dette, og skriver følgende; «*Vi kan ta noe selvkritikk på at dette kan være uklart formulert i KU-en under avsnittet om eksisterende kunnskap, men det oppsummerer altså kunnskapsgrunnlaget som fantes før arbeidet med KU ble igangsatt. Som det videre står, ble det «derfor valgt å gjennomføre feltundersøkelser...». Resultatene av disse feltundersøkelsene har gitt et vesentlig økt kunnskapsgrunnlag for en del tema, og er inkludert i vurderingene i KU-en.*»⁵

Kunnskapsgrunnlaget er fremdeles særdeles mangelfullt og dårlig. Baring har heller ikke i tilstrekkelig grad vurdert alternative lokaliteter for vannuttak slik KU-forskriften § 19 krever. At konsesjonssøker Baring først etter at lokalitet for sitt landbaserte oppdrettsanlegg er valgt finner ut at de vil demme opp et til nå uregulert vassdrag av høy verdi og med betydelige negative konsekvenser må selskapet ta på egen kappe. Selskapet har fremdeles full mulighet til å produsere både postsmolt og voksen fisk i sitt anlegg ved å bruke saltvann. Som forklart under befaringen er behovet for vannuttak fra Opoftevannet fra Barings side begrunnet med rent økonomiske forhold, både i lavere energikostnader i forhold til opprinnelig planlagt desalinering av saltvann, samt bedre priser på oppdrettsfisk dersom de kan ha alle stadiene fra klekking til ferdig produksjonsfisk fra samme anlegg. Det paradoksale er at Barings vannbehov med stor sannsynlighet direkte kan føre til tilsvarende periodevis redusert vannføring i sjørretens gyteområde med saltvannsinnsig nedstrøms Åptafossen med konsekvens døde egg og yngel for vassdragets sjørretbestand. Å få dekket et dårlig planlagt ferskvannsbehov til et landbasert oppdrettsanlegg langt borte, ut hele Åptefjorden og Lyngdalsfjorden til baksiden av Farsund by er ingen menneskerett. Å dytte konsekvensene over på natur og lokalsamfunn er helt urimelig. Dårlig planlegging og aksjonærenes inntjening på bunnlinjen må selskapet selv ta ansvaret for.

Norges Miljøvernforbund (NMF) krever med dette at fremlagte konsesjonssøknad avslås.

Med miljøvennlig hilsen

Norges Miljøvernforbund / Norges Miljøvernforbund Agder fylkeslag

Ruben Oddekalv - Leder
ruben@nmf.no

Saksbehandlere:

Arnfinn Nilsen - arnfinn@nmf.no

Cecilie Christine Hunt - christine@nmf.no

⁴ <https://webfileservice.nve.no/API/PublishedFiles/Download/5038b2fd-701f-4dd5-91ae-0c7f84a6dd35/202402420/3451394>

⁵ <https://webfileservice.nve.no/API/PublishedFiles/Download/23674dc1-2a6d-4c8f-8a93-e0e13360cad8/202402420/3456484>

Norges Miljøvernforbund

Hovedkontor:

Postboks 593
5806 BERGEN
Skuteviksboder 24
Bank: 9521.05.71982
Internett: www.nmf.no

Tlf: 55 30 67 00
Faks: 55 30 67 01

Org.nr. 871 351 082 MVA
Epost: nmf@nmf.no

Region Sør / Øst

Postboks 9261
Grønland
0134 OSLO
Tlf: 55 30 67 00
Epost: oslo@nmf.no

Region Nord-Norge

Postboks 446
9255 TROMSØ
Tlf: 913 57 125
Epost: nord@nmf.no

